Утвърдил:

Декан:

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ “СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”

Факултет: Факултет по славянски филологии

Специалност:

СЛ	И	Ф	0	5	0	1	2	5

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

И	1	0	1

Латински език

Преподаватели: доц. д-р Невена Панова, гл.ас. д-р Люба Радулова

Учебна заетост					
Аудиторна			**Извънаудиторна**		
Форма	**Хорариум**	**ЕСТК**	**Форма**	**Хорариум**	**ЕСТК**
Лекции	30	1	Реферат / презентация	30	1
Семинари			Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	30	1
Упражнения					

ОБЩА ЗАЕТОСТ	**90**
Кредити аудиторна заетост	**1**
Кредити извънаудиторна заетост	**2**
ОБЩО ЕКСТ	**3**

№	**Формиране на оценката по дисциплината**	**% от оценката**
1.	Присъствие в час	10%
2.	Домашни и други самостоятелни задачи	10%
3.	Текущи изпитвания	20%
4.	Изпит	60%

Анотация на учебната дисциплина:

Курсът по латински език за специалност „Български език и литература и история“ има за цел да запознае студентите с основите на латинската граматика, лексика и словообразуване. Изучават се основните подходи и проблеми при превода от латински, принципите на морфологичния и синтактичния разбор, както и на работата с речник. Поставя се акцент върху необходимостта от разглеждането на латинските текстове в техния историческия и културен контекст.

Курсът дава на студентите комплексен поглед върху лингвистичния и историческия аспект на изучаването на латинския език и да предложи методи, които те да използват и по-широко в бъдещото упражняване на професията си. Накратко се коментира наследството на латинския и неговата рецепция в съвременните езици, вкл. в езика на науката, особено в сферата на хуманитаристиката.

В хода на обучението се очаква активност от страна на студентите и предварителна подготовка за всяко занятие. Студентите придобиват знания и умения и за самостоятелна работа с речници, граматики и други справочни пособия и ресурси, които ще са им от полза и след приключване на курса.

Изпитът се състои от писмена и устна част и предвижда превод на текст и граматическа част, които се изпълняват с помощта на речник и таблици.

Предварителни изисквания:
Добра езикова култура, както и интерес към древните езици и култури и тяхното наследство.

Очаквани резултати:
От студентите, посещаващи лекциите по латински език, се очаква да придобият основни познания по латинска граматика, лексика и словообразуване. Очаква се да развият умения за морфологичен и синтактичен анализ на текста, както и да задълбочат разбиранията си за работа с речник. Особено внимание се обръща върху развиването на усет за връзката между текст и контекст. Задълбочават се интересите на младите колеги към наследството на Античността в съвременните езици и култури и към неговата значимост.

Учебно съдържание

№	**Тема:**	**Хорариум**
1	Увод в историята и значението на латинския език. Представяне на латинската азбука. Фонетика	2
2	Представяне на глаголната система. Основни понятия, свързани с глагола. Indicativus praesentis activi и passivi. Infinitivus praesentis activi и passivi. Imperativus praesentis activi и passive	2
3	Име. Представяне на падежната система. Първо и второ склонение на имената. Четене и анализ на текст	2
4	Прилагателни по първо и второ склонение. Лични и притежателни местоимения	2
5	Indicativus imperfecti activi et passivi. Четене и анализ на текст	2
6	Трето консонантно и трето вокално склонение на съществителните имена. Четене и анализ на текст	2
7	Трето смесено склонение на съществителните. Трето	2

	склонение на прилагателните. Четене и анализ на текст	
8	Indicativus futuri activi et passivi. Четене и анализ на текст	2
9	Показателни местоимения. Въпросителни и относителни местоимения. Четене и анализ на текст	2
10	Четвърто склонение на имената. Пето склонение на имената. Четене и анализ на текст	2
11	Основи на глагола. Indicativus perfecti activi и passivi. Четене и анализ на текст	2
12	Причастия. Participium praesentis activi. Participium perfecti passivi. Participium futuri activi и passivi. Четене и анализ на текст	2
13	Основни функции на латинския конюнктив. Coniunctivus praesentis activi et passivi. Четене и анализ на текст	2
14	Степенуване на прилагателните. Наречия. Четене и анализ на текст	2
15	Словообразуване. Предлози и представки. Четене и анализ на текст. Подготовка за изпита	2

Конспект за изпит

№	Въпрос
1	Самостоятелен превод и анализ на латински текст
2	Основни граматически понятия
3	Основни въпроси на словообразуването
4	Основни умения за самостоятелна работа с граматики, речници и др. помагала
5	Латинското наследство в българския език

Библиография

Основна:

1. Атанасова, Искра, Лили Йорданова, Латински език за начинаещи, част 1 и 2. София: Планета 3, 2012.
2. Гандева, Руска, Йордан Братков, Александър Милев. Курс по латински език. София: Наука и изкуство, 1975.
3. Георгиева, Недялка. Lingua Latina. Учебник по латински език. 2. доп. и прераб. изд. Пловдив: Хермес, 2011.
4. Георгиева, Недялка, Илияна Илиева. Per aspera ad astra. Латински език за студенти филолози. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 2013.

5. Георгиева, Силвия. Verba aeterna. Учебник по латински език. Благоевград: УИ „Неофит Рилски“., 2012.
6. Костова, Мария, Красимир Банев, Димитър Бояджиев. Латински език. София: Народна просвета, 1990.
7. Oerberg, Hans Henning. Familia Romana. Lingua Latina per se illustrata. Roma: Accademia Vivarium ovum, 2016.
8. Allen, Joseph Henry, J. B. Greenough. Allen and Greenough’s New Latin Grammar. Mineola, NY: Dover, 2006.

Допълнителна:

9. Войнов, Михаил, Александър Милев. Латинско-български речник. 5. попр. изд. София: Планета 3, 1999.
10. Гандева, Руска и др. Латинска граматика. Фонетика, морфология, синтаксис. София: Наука и изкуство, 1975.
11. Желязков, Диян. Българско-латински речник: 18 500 думи. 2. прераб. и доп. изд. София: Българска книжница, 2012.
12. Coulson, Frank T., Robert G. Babcock (eds.). The Oxford Handbook of Latin Palaeography. New York, NY: Oxford UP, 2023.
13. Dickey, Eleanor. Learning Latin the Ancient Way: Latin Textbooks from the Ancient World. Cambridge: Cambridge UP, 2016.
14. Glare, Peter J. W. Oxford Latin Dictionary. Oxford etc.: Oxford UP, 1985.
15. Leohardt, Jurgen, Kronenberg, Kenneth. Latin: Story of a World Language. Cambridge etc.: Harvard Univ. Press etc., 2016.

16. Perseus Digital Library. Greek and Roman Materials. Ed. Gregory R. Crane: https://www.perseus.tufts.edu/hopper/.
17. Romulus Bulgaricus. Двуезична електронна библиотека за латинска литература. Проект на Катедрата по класическа филология, ФНКФ, СУ: https://romulusbg.net/.

Дата: 01.06.2026 г.

Съставили:
доц. д-р Невена Панова

гл.ас. д-р Люба Радулова

Учебната програма е приета на заседание на ФС на ФСлФ с протокол номер 6 / 9.06.2026 г.